

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧИХ ЗОШИТІВ З БЖД

Г.М. Тимченко, А.М. Тимченко

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

В процесі впровадження кредитно-модульної системи навчання у ВНЗ, значна частина навчального матеріалу вноситься на самостійне опрацювання студентами, тому основним завданням викладача у вищій школі стало не репродуктивне викладання набору готових знань, а організація активної самостійної роботи студентів. Основними формами організації самостійної роботи при вивченні дисципліни «БЖД» є читання підручника, нормативних джерел, робота на практичних заняттях та заповнення «Робочого зошита для самостійної роботи студентів», відповідь на запропоновані запитання; підготовка рефератів, доповідей, розв'язання задач і вправ за взірцем, розв'язання ситуативних задач. Нами було проведено дослідження формування рівня знань у студентів за умов різних форм організації навчального процесу з БЖД на факультеті МЕВ та ТБ (міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, де для студентів різних спеціальностей відведена різна кількість аудиторних годин. В дослідженні прийняли участь 303 студенти денної та заочної форм навчання.

Отримані результати свідчили про те, що за умов різного співвідношення кількості навчальних годин на вивчення курсу БЖД та для різних форм аудиторної та самостійної роботи виявлена тенденція до покращення рівня знань у студентів з переважною більшістю кількості аудиторних годин, зокрема для студентів спеціальності «ТБ», які навчаються за типовою програмою.

Оцінка рівня знань у студентів за умов різних форм аудиторної та самостійної роботи показала, що для різних спеціальностей властиві різні

показники рівня засвоєння знань у зв'язку з нерівномірним розподілом кількості навчальних годин на самостійну та аудиторну роботу. Так для студентів спеціальності «ТБ» з перевагою кількості аудиторної роботи над самостійною для денної форми навчання властиве збільшення кількості студентів з високим рівнем знань у порівнянні зі студентами спеціальності «МЕВ» для денної форми навчання. Для студентів заочної форми навчання виявлено збільшення кількості студентів з високим рівнем знань навпаки серед студентів спеціальності «МЕВ», що на нашу думку безпосередньо пов'язано із набуттям цими студентами свідомо та у разі потреби другої спеціальності та другої вищої освіти.

Досвід використання викладачами кафедри валеології Робочих зошитів для самостійної роботи з БЖД дав змогу оцінити переваги його використання, до яких належить: для викладачів: містить елементи кейсової системи, оскільки надає студентам на період вивчення дисципліни чи її розділу пакет теоретичного та практичного матеріалу, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, а також контрольні питання або тести; повний комплект завдань на певний проміжок часу; можливість органічного поєднання різних методів, засобів і форм роботи; для студента: повний комплект завдань на певний проміжок навчального часу та можливість виконання роботи в залежності від своїх здібностей та бажань; можливість навчання та виконання завдань, запропонованих в робочому зошиті, в зручний для нього час, у тому темпі, який йому більше підходить; можливість неодноразово повертатися до розгляду складної інформації та незрозумілих питань; свобода у виборі місця вивчення та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання самостійної, індивідуальної роботи та її самоконтроль; використання робочих зошитів в ході лекцій (викладач може посила- тися на матеріал, який розміщено у робочому зошиті), практичних (семінарських занять), удома, гуртожитках, у читальних залах бібліотеки, у комп'ютерних класах і т. д.